

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim w 2021 r.

29.09.2022 r.

561,0 mln zł

łączna nadwyżka budżetowa jednostek samorządu terytorialnego

Wyższy poziom dochodów niż wydatków w budżetach jednostek samorządu terytorialnego w województwie świętokrzyskim skutkowało zbiorczo nadwyżką budżetową. O nadwyżce zdecydował przede wszystkim dodatni wynik budżetów gmin.

W 2021 r. zarówno łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego, jak i wydatki były wyższe niż w roku poprzednim

W 2021 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) województwa świętokrzyskiego, tj. gmin, powiatów, miasta na prawach powiatu (Kielce) oraz województwa wyniosły 9740,4 mln zł i w porównaniu z 2020 r. zwiększyły się o 4,4%. Wydatki wyniosły 9179,4 mln zł i w porównaniu z 2020 r. wzrosły o 3,1%. Rok budżetowy JST zamknięty nadwyżką w wysokości 561,0 mln zł – w 2020 r. nadwyżka JST wyniosła 427,5 ml zł.

Tablica 1. Dochody, wydatki i wynik budżetów JST w 2021 r.

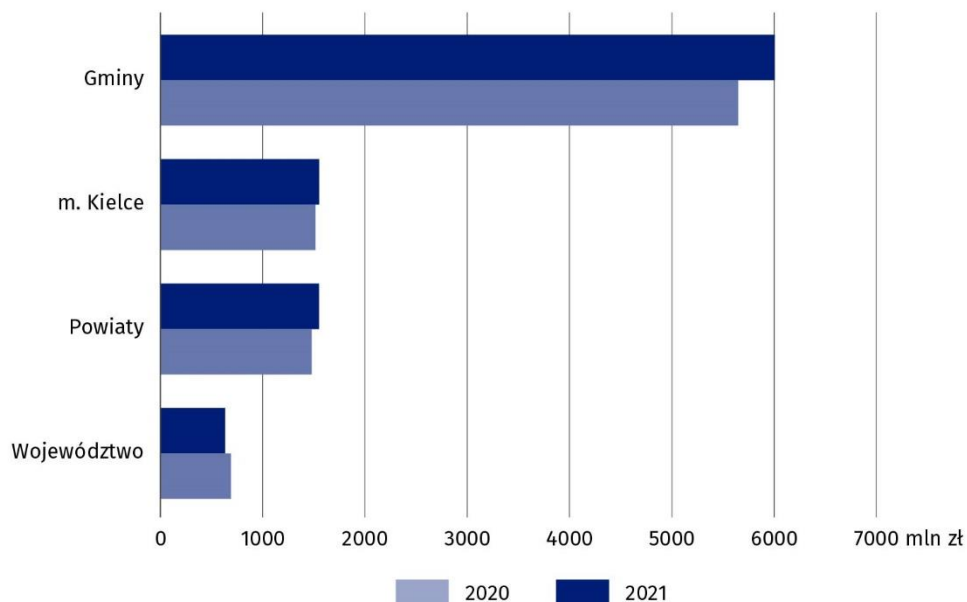
Wyszczególnienie	Dochody	Wydatki	Wynik
W mln zł			
Ogółem	9740,4	9179,4	561,0
Gminy	6005,9	5639,3	366,6
m. Kielce	1552,0	1542,4	9,7
Powiaty	1550,0	1442,2	107,8
Województwo	632,5	555,5	76,9
Rok poprzedni = 100			
Ogółem	104,4	103,1	.
Gminy	106,3	105,0	.
m. Kielce	102,4	99,1	.
Powiaty	104,8	104,4	.
Województwo	91,7	93,5	.

Spośród 101 gmin województwa świętokrzyskiego (bez miasta na prawach powiatu) 90 gmin uzyskało nadwyżkę budżetową, pozostałe 11 gmin zamknęło rok budżetowy deficytem. Wśród gmin, w których wystąpiła ujemna różnica między dochodami a wydatkami, w 63,6% z nich relacja deficytu do dochodów nie przekroczyła 5,0%. W przypadku powiatów 10 uzyskało nadwyżkę budżetową, a 3 wykazały deficyt.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego

W 2021 r. największy udział w strukturze dochodów ogółem JST uzyskały gminy (61,7%), a ich udział zwiększył się o 1,1 p.proc. w stosunku do roku poprzedniego. Zwiększył się również udział dochodów powiatów (o 0,1 p.proc.) i wyniósł 15,9%. Udział dochodów miasta Kielce także wyniósł 15,9% (o 0,3 p.proc. mniej niż w 2020 r.), a województwa – 6,5% (o 0,9 p.proc. mniej).

Wykres 1. Dochody budżetów JST w województwie świętokrzyskim

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 37,6% dochodów ogółem i wyniosły 3659,0 mln zł. W porównaniu z 2020 r. dochody własne wzrosły o 0,3%.

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych gminach województwa świętokrzyskiego był dość mocno zróżnicowany i kształtował się od 18,1% w Waśniowie do 62,6% w Nowinach. Duży udział odnotowano także w Połańcu (59,8%).

W strukturze dochodów własnych JST województwa świętokrzyskiego największy udział miały wpływy z podatków: dochodowego od osób fizycznych (38,7%), od nieruchomości (17,0%), od osób prawnych (6,4%) oraz dochody z majątku (4,7%).

W 2021 r. z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych do budżetów JST województwa świętokrzyskiego wpłynęło 1416,5 mln zł (o 12,9% więcej niż w 2020 r.). Wyższe były również wpływy z podatku od nieruchomości. Z tego tytułu do budżetów gmin i budżetu miasta Kielce (katalog dochodów własnych samorządów powiatowych oraz województwa nie zawiera wpływów z podatku od nieruchomości) wpłynęło 620,2 mln zł, tj. o 4,4% więcej niż rok wcześniej. Z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wpłynęło do budżetów JST 233,1 mln zł i było to o 23,2% więcej niż w 2020 r. Natomiast dochody z majątku były większe o 13,2% niż w 2020 r. i wyniosły 170,9 mln zł.

Jednostkom samorządu terytorialnego przekazano środki z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w kwocie 3068,7 mln zł, czyli o 20,2% więcej niż w 2020 r. oraz dotacje w kwocie 3012,6 mln zł, czyli o 3,8% mniej niż w 2020 r. W efekcie udział dotacji w strukturze dochodów ogółem zmniejszył się z 33,5% do 30,9%, natomiast udział subwencji wzrósł z 27,4% do 31,5%.

Głównym źródłem dochodów JST były dochody własne, które stanowiły 37,6% dochodów ogółem

Tablica 2. Dochody JST w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	m. Kielce	Powiaty	Woje- wództwo
	w mln zł				
Dochody ogółem	9740,4	6005,9	1552,0	1550,0	632,5
Dochody własne	3659,0	2176,3	736,3	515,4	231,0
w tym:					
podatek od nieruchomości	620,2	499,5	120,7	-	-
podatek dochodowy od osób fizycznych	1416,5	811,3	342,4	217,5	45,3
podatek dochodowy od osób prawnych	233,1	49,5	23,0	10,3	150,4
dochody z majątku	170,9	96,3	59,5	9,4	5,8
Dotacje ogółem	3012,6	2120,5	404,1	328,8	159,2
Subwencja ogólna	3068,7	1709,1	411,6	705,7	242,3

W 2021 r. gminy uzyskały: dochody własne na poziomie – 2176,3 mln zł (59,5% dochodów własnych ogółem JST), dotacje na poziomie – 2120,5 mln zł (70,4% dotacji ogółem JST) oraz subwencję ogólną w wysokości 1709,1 mln zł (55,7% subwencji ogółem JST). Były to najwyższe wpływy spośród jednostek wszystkich szczebli samorządu terytorialnego.

Najniższe dochody własne i najmniej środków z tytułu subwencji ogólnej oraz dotacji uzyskał samorząd województwa – odpowiednio: 231,0 mln zł (6,3% dochodów własnych ogółem) i 242,3 (7,9% subwencji ogółem JST) oraz 159,2 mln zł (5,3% dotacji ogółem JST).

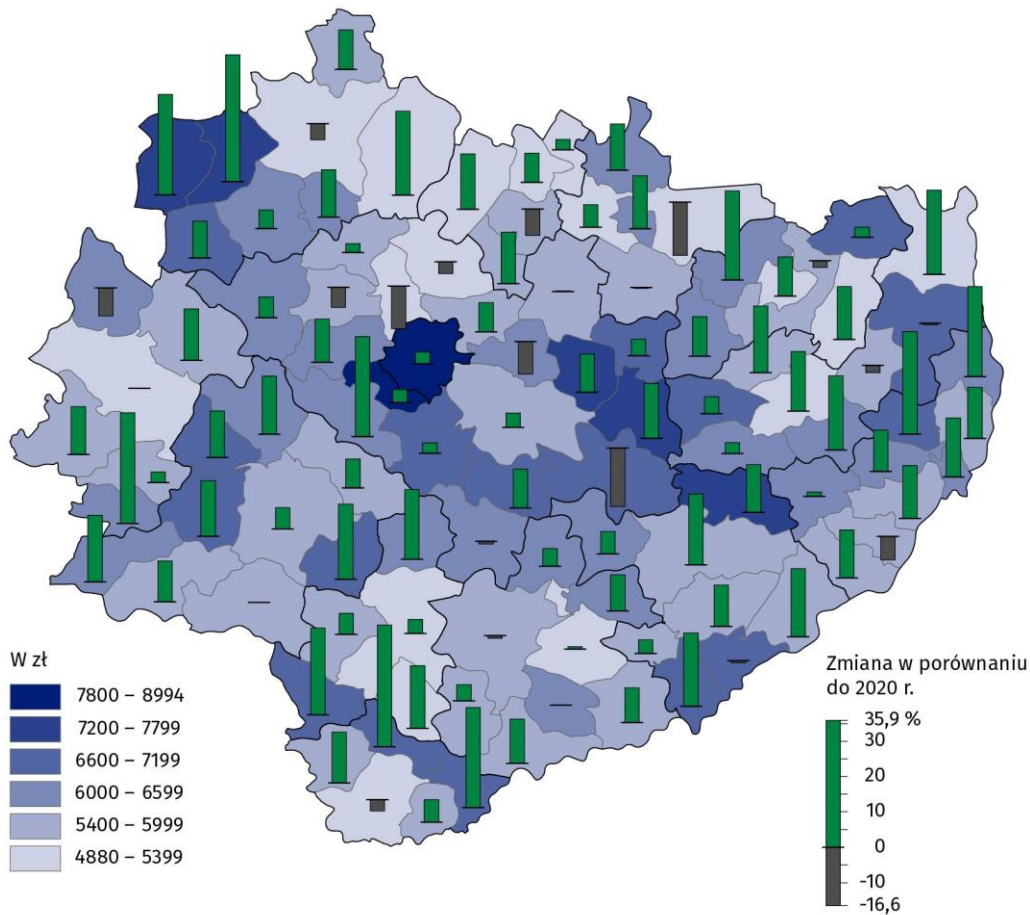
W 2021 r. dochody JST na 1 mieszkańca wyniosły 7996 zł, tj. o 409 zł więcej niż w 2020 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wartość tego wskaźnika w 2021 r. dla poszczególnych jednostek kształtowała się następująco: gminy – 5856 zł (o 403 zł więcej niż w 2020 r.), miasto Kielce – 8064 zł (o 257 zł więcej niż w 2020 r.), powiaty – 1511 zł (o 84 zł więcej niż w 2020 r.), województwo – 519 zł (o 42 zł mniej niż w 2020 r.).

Wśród gmin najwyższy dochód na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Nowiny (8994 zł), najniższe zaś w gminie Ostrowiec Świętokrzyski (4880 zł).

Wśród powiatów najwyższy dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie opatowskim (2360 zł), a najniższy w powiatach staszowskim (1197 zł) oraz kieleckim (1180 zł).

Dochody JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 91,5% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

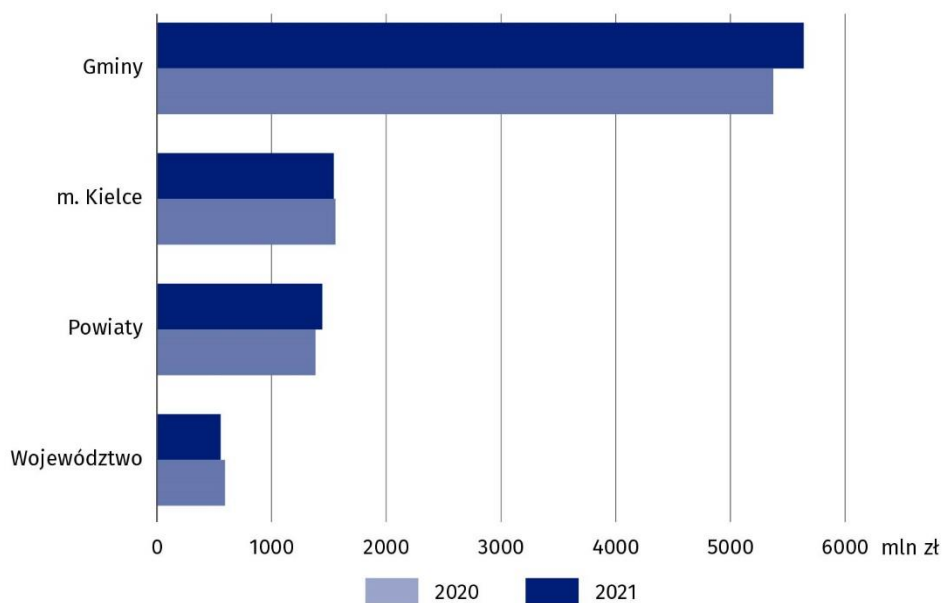
Mapa 1. Dochody budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2021 r.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

Struktura udziału wydatków jednostek samorządowych poszczególnych szczebli w wydatkach ogółem JST była zbliżona do struktury dochodów. W 2021 r. największy udział w strukturze wydatków ogółem uzyskały gminy (61,4%) i był on większy o 1,1 p.proc. w stosunku do 2020 r.

Wykres 2. Wydatki budżetów JST w województwie świętokrzyskim

Zwiększył się również udział wydatków powiatów (o 0,2 p.proc.) i wyniósł 15,7%. Udział wydatków miasta Kielce wyniósł 16,8% (o 0,7 p.proc. mniej niż w 2020 r.), a województwa – 6,1% (o 0,6 p.proc. mniej).

Tablica 3. Wydatki JST w 2021 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gminy	m. Kielce	Powiaty	Woje- wództwo
	w mln zł				
Wydatki ogółem	9179,4	5639,3	1542,4	1442,2	555,5
Wydatki bieżące	7787,1	4746,3	1417,9	1250,2	372,7
w tym:					
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	3302,2	1795,6	585,3	793,1	128,2
świadczenia na rzecz osób fizycznych	1916,0	1566,7	302,6	42,0	4,7
zakup materiałów i usług	1468,4	866,9	306,8	221,4	73,2
dotacje	734,3	315,6	162,5	106,9	149,2
obsługa długu publicznego	40,8	21,2	13,7	4,4	1,6
Wydatki majątkowe	1392,3	893,0	124,5	192,1	182,8
w tym inwestycyjne	1358,3	867,4	120,8	189,8	180,3

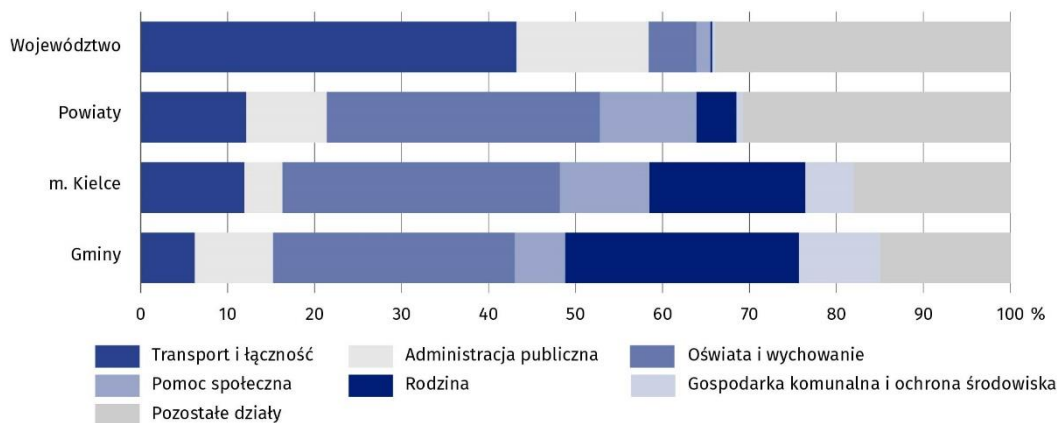
Główne obciążenie budżetów JST stanowiły wydatki bieżące. W 2021 r. osiągnęły one wartość 7787,1 mln zł, co stanowiło 84,8% wydatków ogółem. W skali roku łączne wydatki bieżące wzrosły o 5,5%. Na wydatki majątkowe JST przeznaczyły 1392,3 mln zł, tj. o 8,5% mniej niż w 2020 r. Wydatki majątkowe stanowiły 15,2% wydatków ogółem i prawie w całości (97,6%) były przeznaczone na inwestycje.

Porównując struktury wydatków dla poszczególnych szczebli JST można zauważyć, że udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem najwyższy był w mieście Kielce (91,9%), dla gmin i powiatów kształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 84,2% i 86,7%. Udział wydatków bieżących w budżecie województwa był natomiast najniższy i wyniósł 67,1%. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń stosunkowo najwięcej przeznaczyły powiaty (55,0% wydatków ogółem), a najmniej województwo (23,1%). W budżetach gmin ten rodzaj wydatków stanowił 31,8%, a w m. Kielce – 37,9%. Na inwestycje największą część środków budżetowych przeznaczył samorząd województwa (32,5% wydatków ogółem), natomiast miasto Kielce, powiaty oraz gminy na ten cel przeznaczyły odpowiednio 7,8%, 13,2% i 15,4% wydatków ogółem.

W gminach udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem był bardzo zróżnicowany i kształtował się od 3,0% w Gnojnie do 38,2% w Fatkowie.

Główne obciążenie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące – 84,8% wydatków ogółem

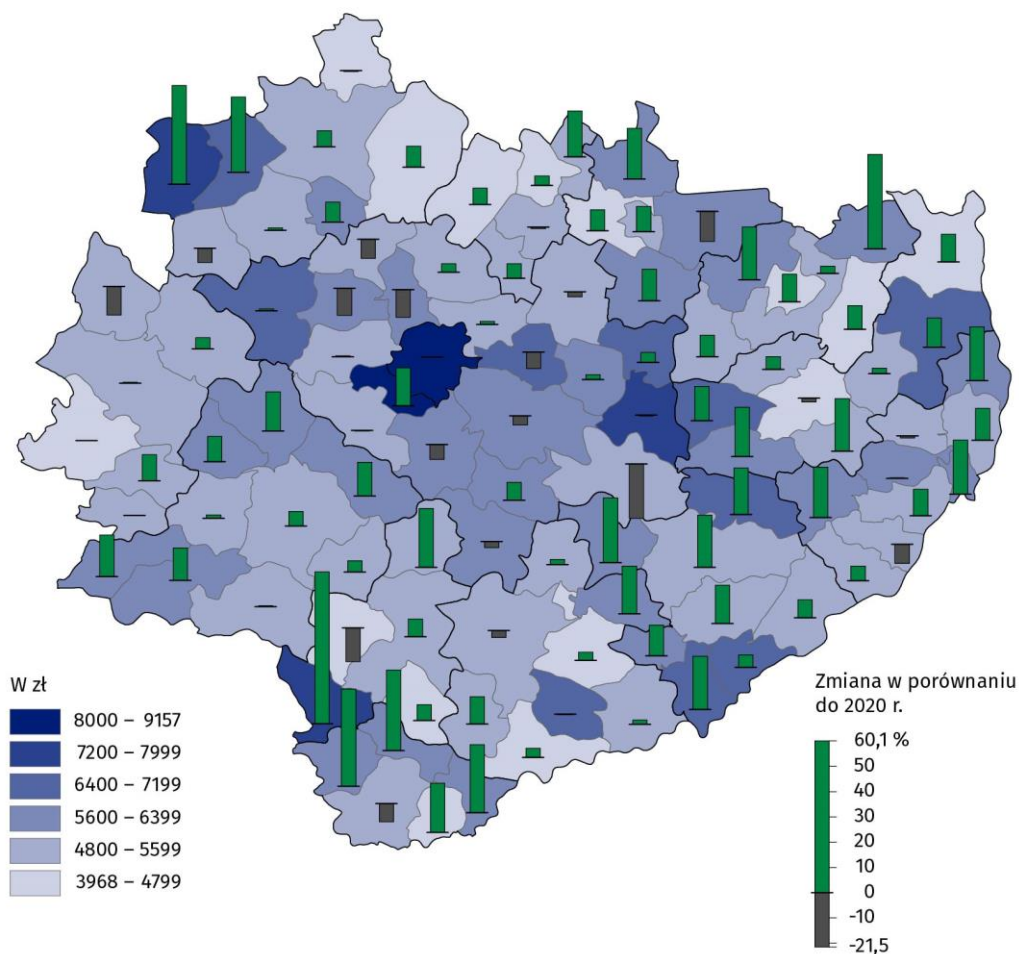
Wykres 3. Wydatki budżetów JST według działów w 2021 r.

W 2020 r. wydatki JST w województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowiły 91,0% przeciętnej wartości tego wskaźnika dla kraju

W strukturze wydatków budżetów JST według działów najwięcej środków przeznaczono na oświatę i wychowanie (27,7% wydatków ogółem); dużą część środków przekazano w ramach działu rodzina (20,3%) oraz transport i łączność (10,3%). Ponadto istotną część wydatkowano także na: administrację publiczną (8,6%), pomoc społeczną (7,1%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (6,8%).

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin i miasta na prawach powiatu na 1 mieszkańca w województwie świętokrzyskim w 2021 r.

W 2021 r. wydatki JST na 1 mieszkańca wyniosły 7536 zł, tj. o 296 zł więcej niż w 2020 r. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego różniły się dość wyraźnie między sobą pod względem wielkości wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W gminach wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 5498 zł i był o 311 zł większy niż w roku poprzednim. W

pozostałych jednostkach wyniósł: miasto Kielce 8014 zł (o 3 zł więcej niż w 2020 r.), powiaty 1406 zł (o 72 zł więcej niż w 2020 r.), województwo 456 zł (o 27 zł mniej niż w 2020 r.).

Wśród gmin najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Nowiny (9157 zł), najniższe zaś w gminie Opatów (3968 zł).

Wśród powiatów najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach opatowskim (2133 zł) oraz kazimierskim (2087 zł), a najniższe w powiecie kieleckim (926 zł).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Kielcach

p.o. Dyrektor Ewa Tomczyk
Tel: 41 249 96 02

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne

Tel: 41 249 96 23

www.kielce.stat.gov.pl

[@Kielce_STAT](https://twitter.com/Kielce_STAT)

[@UrządStatystycznywKielcach](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywKielcach)

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2020](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[STRATEG](#)

[Portal geostatystyczny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Finanse publiczne](#)